

D'n Oek van 't Pak'uus

Jaargang 28

Dorpskrant voor 's-Heerenhoek

Pasen 2018

- Ondernemer Jan Hoondert blz 2
- Heitje Karweitje blz 3
- Kerst? blz 3
- In gesprek met Peter Bek blz 4
- Nieuws van de kapsters blz 4
- Afscheid v/e generatie blz 5
- Don Bosco blz 5
- Niet met de tijd mee? blz 6
- Niks doen? blz 7
- Knooppunt Nieuwdorp blz 8
- D'ouwe Dôoze blz 10
- Vrienden van 't Pak'uus blz 11
- Agenda blz 12

D 'n Oek van 't Pak 'uus is online te bekijken en te delen via www.heerenhoek.nl, makkelijk voor iedereen buiten het dorp of buiten het land.

De volgende krant komt in september uit.

Heeft u kopij voor de krant? Lever het voor 9 september in via :

rentmeester-Fr@kpnplanet.nl

Dorpsraad uitnodiging

Uitnodiging jaarvergadering

Wanneer: donderdag 5 april

Tijd: vanaf 19.15 uur binnenkomst, aanvang 19.30 uur

Plaats: Dorpshuis De Jeugdhoeve

Wij nodigen u van harte uit voor onze jaarvergadering die dit jaar in het teken staat van het thema wonen en duurzaamheid.

- 1) Opening door de voorzitter. Mededelingen-terugblik afgelopen jaar-vooruitblik komend jaar - voorstellen dorpsraadleden. De dorpsraad is op zoek naar nieuwe leden van alle leeftijden.
- 2) De heer Erik Dutour, manager R&B Wonen geeft een toelichting op het ondernemersplan van R&B Wonen, waarin de

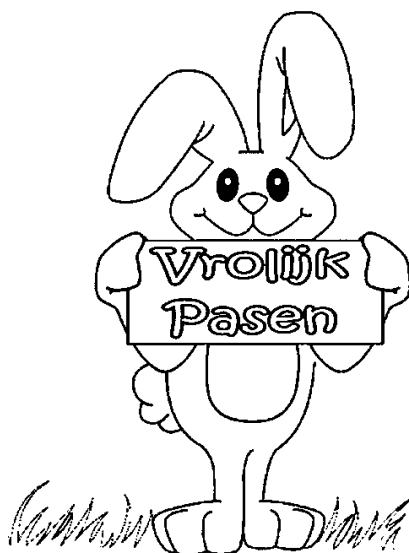
missie, visie, kernwaarden en volkshuisvesting beschreven staan. Hij gaat specifiek in op bouwactiviteiten voor 's-Heerenhoek.

- 3) De heer Ad Phernambucq, directeur-eigenaar AdFair en voorzitter dorpsraad Ovezande geeft een toelichting over lokale duurzame energie project Postcode-roos.

www.postcoderoosregeling.nl

- 4) Napraten onder het genot van een hapje en een drankje.

Dorpsraad 's-Heerenhoek

Onderneming Hoondert

Op één van de koudste dagen in maart ooit gemeten in Nederland, krijg ik een warm onthaal bij Jan Hoondert, één van de twee directeuren van het gelijknamige bedrijf aan de Heinkensandseweg 19. Ik mag nog even wachten in de hal en daar stonden een aantal werk-schoenen wat typerend is voor de eenvoud van een groot bedrijf. Even terug in de geschiedenis: Opa Jan Hoondert had een loonbedrijf in de landbouw. De zonen Ko, Jan en Chris werkten bij hun pa. Daarna nam Ko het loonbedrijf voor de landbouw over, Jan ging rentenieren zoals dat vroeger heette en Chris startte in de Werrilaan een loonbedrijf.

Pa Ko (* 16.8.1926 † 18.6.2006) huwde met Gretha Boonman en kreeg 3 zonen, Jan, Ron en Marcel. Ko stopte op 60-jarige leeftijd en ging zich toeleggen op zijn hobby: opknappen van en werken met oude landbouw-werktuigen. Zoon Ron heeft deze hobby voortgezet.

Jan volgde de MTS werktuigbouwkunde. Zijn vader zag dat hij voldoende ambitie had het bedrijf over te nemen. Marcel was toen pas 14 jaar en na het afronden van MTS Grond, Weg en Waterbouw kwam ook hij in het bedrijf als mededirecteur. Ron heeft slecht korte tijd bij hen in loondienst gewerkt en startte een eigen bedrijf "Ron Hoondert" in Heinkensand. Hij houdt zich o.a. bezig met certificering van alles wat met materieel te maken heeft. Ook daar werken de gebroeders Hoondert mee samen. In het grijze verleden is er nog even sprake geweest van verhuizing naar de Noord-Oostpolder, omdat het werk in de landbouw door de industrialisatie van het Sloegebied sterk afnam. Het bedrijf is hoofdzakelijk werkzaam in Zeeland. Het

verschil met het bedrijf van zijn vader is dat je vroeger met 6 eenheden (werktuigen) de kost kon verdienen. Er waren niet of nauwelijks veranderingen. Nu heb je minimaal 60 eenheden nodig om aan de vraag te kunnen voldoen. (momenteel ongeveer 150) Ook een duur aangeschaft voertuig kan na een paar jaar al achterhaald zijn. Er zijn steeds nieuwe innovaties om sneller en efficiënter te kunnen werken. Ook andere eisen zoals milieu etc. spelen daarbij een grote rol.

De kracht van het bedrijf zit volgens Jan in de intensieve samenwerking met de andere onderdelen van het bedrijf zodat zij grote en multidisciplinaire projecten kunnen uitvoeren. Ook dragen zij zorg voor kwaliteit, veiligheid en milieu en zijn

gecertificeerd volgens de normen ISO-9001, ISO-14001 en VCA** Bij een multidisciplinair project zijn in principe alle werknemers op hun gebied inzetbaar. Daarbij leren zij automatisch ook in de vele andere takken van het bedrijf te werken en wordt hun vakbekwaamheid verhoogd.

Andere onderdelen ?

Meestal zien we alleen de groen/gele voertuigen.

Jan deed het licht uit en middels een Powerpoint presentatie wan-

delden we door het bedrijf. Sommige bedrijven dragen nog de naam van de bedrijven die zijn overgenomen.

Zo bijvoorbeeld Martens Cleaning. Zij hebben maar liefst 16 tankschepen, met als thuishaven Vlissingen-Oost. Zij zamelen maritiem afvalstromen in, in de havens van Rotterdam, Antwerpen, Gent, Zeebrugge, Terneuzen en Vlissingen. Het afval wordt weer verwerkt voor grondstoffen in de olie-industrie en wordt voornamelijk door Duitsland en Zweden afgenomen. Martens Cleaning aan de Spanjeweg te Vlissingen-Oost is ook een van onze businessunits. Ook HSD (Hoondert Services and Decommissioning) een bedrijf wat zich al 10 jaar lang bezig houdt met het ontmantelen van olie- en gasplatformen, behoort tot onze groep.

Naast Martens Cleaning liggen ook andere onderhoudschepen van Hoondert. Daarover nog een paar opmerkelijke zaken. Vooral ouderen zullen zich het REM eiland kunnen herinneren. Het lag aanvankelijk buiten de territoriale wateren en zond reclame-

boodschappen uit. Het werd door hen gesloopt, verkocht aan een woningbouwvereniging in Amersfoort en vervolgens in ere hersteld en doet in het IJ bij Amsterdam dienst als restaurant.

In de PZC van 25 september 1989 stond dat zij een hovercraft hadden gekocht. Het enige bedrijf in Europa die zo 'n vaartuig had aldus dezelfde krant. Tot 2 jaar terug deed het dienst om mensen van Ovet over te zetten, metingen te verrichten voor Rijkswaterstaat ect. Het voertuig is verkocht aan een bedrijf in Florida,

die het als voorbeeld gebruikt voor het bouwen van nieuwe hovercrafts.

Op de Milieuterminal in Vlissingen-Oost worden ook schepen en olieplatforms gesloopt. Ook zijn zij actief bij het ontmantelen van Thermphos. Bij het slopen en ontmantelen komen stoffen vrij. Het eveneens in 's-Heerenhoek aan de Nassauweg gevestigde Radiatco verricht de metingen en controleert.

Hoondert heeft ongeveer 200 mensen in dienst waaronder 30 Polen. Bij de aanname ervan geeft hij hen de mogelijkheid de Nederlandse taal machtig te worden. Niet alleen goed voor de integratie maar ook belangrijk dat zij met de klanten goed kunnen communiceren. Ook in de toekomst zullen er meer Polen komen. Helaas zijn er weinig Nederlandse werknemers beschikbaar. Daarnaast liet Jan nog diverse andere takken van het bedrijf zien, zo ook het straalbedrijf Kamps aan de Danielsweg in Heinkenszand en diverse puinbrekers en zeefinstallaties in het Sloegebied en Middelburg.

In ons dorp verrichten zij al jaren pro deo werkzaamheden voor onze kerk. Al diverse keren werd één van hun kranen ingezet voor het afhalen en plaatsen van haan en kruis, vernieuwden zij de baar die bij uitvaartdiensten wordt gebruikt en voeren zij jaarlijks het puin van het kerkhof af. Verplaatsen van het Mariabeeld naar Theresiahof etc.

Toekomst

Naast de vestigingen in Vlissingen en Kats willen zij meer ruimte voor het wagenpark in 's-Heerenhoek. Daar zijn zij al jaren mee bezig maar door alle regelgeving en bezwaren is dat tot op heden niet mogelijk.

Dank voor de uitgebreide uitleg. Wij wensen jullie nog veel succes met de bedrijfsvoering.

Klusje ?

Heitje voor een Karweitje

Ook dit jaar gaan de meiden en jongens van onze plaatselijke welpengroep weer op pad voor 'Heitje voor een Karweitje'. Door het doen van kleine klusjes proberen zij geld te verdienen en zo zelf ook een steentje bij te dragen aan het jaarlijkse zomerkamp.

Op maandag 30 april en dinsdag 1 mei is de kans dus groot dat er ineens een welp (in uniform) bij u op de stoep staat met de vraag: 'Heeft u een Heitje voor een Karweitje?' Uiteraard in de hoop op een positief antwoord. Is het klusje geklaard, dan ontvangt u een strookje met 'Karweitje gedaan verder gaan' dat u aan de deur kunt hangen.

We hopen dat de welpen ook dit jaar weer een beroep op u mogen doen.

Leiding welpengroep Sint Bavo
's-Heerenhoek

Kerst ?

Prettige kerstdagen

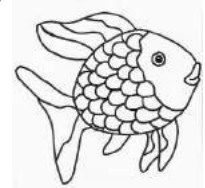
Steeds meer kinderen op de Don Boscoschool wensen elkaar met Kerstmis via een vaak zelfgemaakt kaartje prettige kerstdagen. Het is bijna Pasen en een leerling ontdekte in zijn werkkastje de kaartjes die hij vergeten was met Kerst te geven. Zou hij ze nu alsnog met Pasen geven of wachten tot volgend jaar ???

Markt

De ambulante handelaren staan van circa 15.15-17.00 uur op dinsdag op het kerkplein bij de kerk:

Teun Moerland met vele soorten vis en Groente - en fruithandel Fa. de Bruine met groente en heerlijk vers fruit.

Teun Moerland, Ronnie, Marjanne en Monica de Bruine wensen u Fijne Paasdagen !

Colofon

D'n Oek van 't Pak'uus

is een uitgave van dorpsraad 's-Heerenhoek en komt 3x per jaar uit.

De krant wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie:

Engel Reinhoudt
Eva Kramers
Hans van Dijk
Kees Rentmeester
Wannes Martens
Rinus Knuit

Bezorging: dorpsgenoten

Redactieadres: v. Steestraat 20
rentmeester-Fr@kpnplanet.nl

Oplage: ca. 960 exemplaren

Enige tijd na uitgave digitaal te bekijken via www.heerenhoek.nl

In gesprek met ... Peter Bek

Peter Bek is zoon van Kees Bek en Jans Adriaenssens. Hij is getrouwd met Ina Rijk, van de slager dus, en heeft 2 dochters: Joke en Jennie.

Joke werkt bij Amels in Vlissingen. Na haar studie Technische bedrijfskunde is ze via Damen Shipyards in Gorkum in Vlissingen terecht gekomen. Dochter Jennie woont in Amsterdam, werkt bij Chipsoft en implementeert software in ziekenhuizen. Met haar opleiding fysiotherapie en gezondheidswetenschappen heeft ze ook een medische achtergrond.

Peter werkt al 44 jaar bij Paree. Hij is begonnen als leerling monteur bij Pau Paree in de Heerenstraat en is nu operationeel directeur bij Paree BV aan de Werrilaan. Peter is al vanaf 1982 lid van de carnavalsstichting, de laatste jaren is hij insprienger (reserve). Inspriengen doet hij niet alleen voor de raad van elf, soms ook als nar en zelfs een keer als "hofdame".

Hoewel begonnen als lid van de raad van elf is hij de meeste jaren actief geweest als veldwachter samen met Rinus de Jonge. Ze vormden een hard werkend duo want veldwachters hebben een intensieve taak tijdens de carnaval. Peter is bij de carnavalsstichting gegaan om de mensen op 's-Heerenhoek beter te leren kennen, maar ook om met andere zaken bezig te zijn dan werk en studie.

Het is hem altijd super bevallen bij de carnavalsstichting, de onderlinge saamhorigheid en kameraadschap is groot. Een korte periode van het jaar is het piekdrukke maar de rest van het jaar is het redelijk rustig. In die tijd wordt nog wel een rommelmarkt en een oktoberbal georganiseerd. Als er iemand trouwt wordt er een vrijgezellenfeest georganiseerd en soms ook een interessante culturele excursie in Vlaanderen o.l.v. Jan Raas.

Peter heeft toch wat met Vlaanderen, misschien omdat de voorouders van zijn moeder er vandaan kwamen. Ieder jaar gaat hij met een vrienden groep uit 's-Heerenhoek naar de Ronde van Vlaanderen. Ze gaan dan 2 dagen want ze moeten ter plaatste eerst acclimatiseren. Misschien is de relatie die hij tegenwoordig met de fiets heeft hieruit voortgekomen. Vorig jaar heeft hij de Ride for the Roses gereden en daarna is hij regelmatig blijven fietsen. Om in vorm te blijven gaat hij in de winterperiode 1 keer per week "spinnen".

Als vrijwilliger rijdt hij ook tijdens de "Omloop van Borsele" met de ronde-arts en levert zo zijn bijdrage aan het wielcomité. Het wielcomité helpt de carnavalstichting met het parkeren van de auto's van de bezoekers van de optocht. Op die manier helpen de verenigingen elkaar.

Gezocht

Voor het samenstellen van de historie van Paree B.V. Elektro – Telecom ben ik op zoek naar foto's, (bijvoorbeeld van de oek van 't pakuus), oude facturen of anders die een relatie hebben met het bedrijf.

Reacties graag naar Peter Paree:

peter.paree@paree.nl

Tel. 06-53733135

Kapsters

Vanaf 6 april zal Hairstyling Rentmeester onder een nieuwe naam de deuren openen: **Studio Krapper**. Het blijven vertrouwde gezichten, maar wel een nieuwe zaak want Miranda, Eline en Kimberley beginnen dan als zelfstandige ondernemers en Mariska blijft als kapster onderdeel van het team uitmaken.

Wat verandert er?

Er is besloten om niet langer meer servicepunt voor Post.nl te zijn, te stoppen met de Staatsloterij en het aanbieden van drogisterij artikelen. De dames gaan zich volledig richten op de kapsalon en denken er over na om in de toekomst mogelijk een nagelstudio te beginnen.

Nieuwe look

In de 1e week van april zal Studio Knapper een aantal dagen gesloten zijn om te verbouwen. Vanaf vrijdag 6 april gaan de deuren van de nieuwe kapsalon weer open. Meer informatie over openingstijden, behandelingen en producten zijn te vinden op de website:

www.studioknapper.nl

Voor het maken van een afspraak, kunt u ons altijd bellen, 0113-351492. Of loop gerust binnen om te kijken of er direct plaats is. En vanaf 6 april kunt u ons ook via onze Facebookpagina volgen.

Afscheid

Afscheid van een kappersgeneratie

In 1936 startte Jan Rentmeester met een dames- en herenkapsalon aan de Molendijk 12, het pand naast de huidige kapsalon. In 1954 ging zijn zoon Jan Rentmeester in de kapsalon meewerken. Na verloop van tijd kwamen in de dameskapsalon ook zijn vrouw Jo en zus Corrie Rentmeester.

Broer Miel Rentmeester had de herenkapsalon naast de dameskapsalon. De dameskapsalon werd in de loop van de jaren uitgebreid met een

drogisterij en later servicepunt van Post.nl. Toen in 2006 Jan en Jo, Corrie en herenkapper Miel Rentmeester met pensioen gingen is de kapsalon verbouwd en werden Jan, Hubèr en Camiel Rentmeester de eigenaren van de kapsalon.

Na 82 jaar is er dus een einde gekomen aan een kappersgeneratie Rentmeester aan de Molendijk, maar gelukkig wordt de kapsalon op ons dorp wel voortgezet.

Don Bosco

De jeugd heeft de toekomst!

D'n Oek van 't Pakuus is van ons allemaal. Zeker ook van onze kinderen op de Don Bosco school. Vanaf deze editie delen ook zij allerlei wetenswaardigheden met ons. Schoolse maar ook niet -schoolse zaken. Lieke, Stijn en Rik wensen ons deze keer veel leesplezier.

Projectavond

Donderdag 15 maart 2018 was een bijzondere avond voor de kinderen van de Don Bosco school. Want ze gingen alles tentoonstellen wat ze in de kinderkunstweek hadden gemaakt. Het thema was 'een boel beesten'. Dus alles had te maken met dieren. Het was allemaal niet voor niets. Want het was voor een goed doel, ze gingen de cliniclowns helpen. De cliniclowns zijn clowns die naar ziekenhuizen gaan om kinderen te laten lachen. Maar om dat goede doel te steunen was geld nodig. Dus gingen de kinderen geld ophalen door bijvoorbeeld koekjes te verkopen. Er waren ook levende standbeelden, als je een muntje in het bakje deed dan bewogen ze. En daarna stonden ze weer stil. En de kinderen van groep 5/6 gaven een concert in

de gymzaal. Op trompetten en trommels. Maar daar moet goed voor geoefend worden. De kinderen begonnen na de kerstvakantie. Er waren twee groepen. De trompetten en de trommels. Na lang oefenen gaven ze het concert wat heel mooi klonk. Het geld van de kaartjesverkoop ging naar het goede doel.

Geschreven door: Lieke Goense

Muziekproject

Elke woensdag na de pauze gingen we altijd drie kwartier oefenen. We begonnen met twee theorielessen. Daar hebben we de noten geleerd. Je had groot koper, klein koper en slagwerk. Op maandagavond oefenden wij met de fanfare. En donderdagavond 15-3-2018 speelden we op school in de gymzaal. En de liedjes waren het Introductielied, Muziek is cool!, Blaas er op los! We hebben kaartjes verkocht voor cliniclowns een kaartje kostte vijftig cent. Cliniclowns zijn clowns die op bezoek komen bij kinderen in het ziekenhuis.

Geschreven door: Stijn van Oosten en Rik Riga

Niet met de tijd mee ?

Momenteel laait de discussie weer op om de zomer- en wintertijd af te schaffen.

Ons dorp had geen uitvoerige onderzoeken daarvoor nodig. Het is al lang duidelijk dat het geen enkel nut heeft. Laten wij als dorpsbewoners het houden bij het oude en de klok van 24 op 25 maart geen uur vooruit zetten.

Dat het geen nut heeft blijkt uit onderstaand artikel dat afkomstig is uit het prachtige nog steeds verkrijgbare boek *De Parel van 's-Heerenhoek*. De geschiedenis van de parochie H. Willibrordus 1795-2012, geschreven door Tiny Polderdijk-van 't Westende en Gerda Raas-Knuit.

MIJNHEER PASTOOR GING NIET MET DE TIJD MEE.

Het klokje van gehoorzaamheid tikte niet in 's-Heerenhoek;

Er wordt vaak gesproken van de "goede ouwe tijd". Maar wat is de goede tijd, waar hebben we het dan over? Vroeger hadden vrijwel alle dorpen op Noord- en Zuid Beveland hun eigen tijd.

Men is er nu aan gewend dat in het voorjaar de klok een uur vooruit gezet wordt, de zomertijd, en in het najaar een uur terug, de wintertijd. Wettelijk werd de tijd in Nederland pas geregeld in 1908. Vóór die tijd had iedere plaats zijn eigen tijd. In 1916 vond de regering dat de vaste tijd niet meer "klonk als een klok". In de eerste wereldoorlog 1914-1918 kreeg

Nederland namelijk te maken met kolenschaarste. Dat bracht de regering op een idee, de klok tussen maart en september één uur vooruit te zetten. Dan was het 's avonds een uur langer licht en dat zou energie besparen.

Toen in 1918 in de Tweede Kamer werd voorgesteld om die zomertijd het gehele jaar door in te voeren, sprongen de bewoners van het platteland als een bok op de haverkist. Volgens hen zou dat te veel nadeel opleveren voor de landbouw en de veeboeren. In 1946 kregen zij op het platteland zelfs gelijk; toen werd de zomertijd afgelast, maar later in 1977 weer ingevoerd. De strijd om de zomertijd in Nederland duurde dus van 1918 tot 1946.

Daarover is een prachtig verhaal bekend van de pastoor van 's-Heerenhoek, die vierkant weigerde de klok van de toren te verzetten. De klok was van de kerk, dus de gemeente bleef daar met

de vingers van af. De pastoor was zogezegd "een man van de klok". Men sprak overigens niet van zomertijd, maar van de nieuwe tijd, zodat al gauw de begrippen "ouwen tied" en "nieuwen tied" geboren waren. Alle pastoors van de parochies op Zuid-Beveland laptten in 1920 de landswetten aan hun laars en "vertikten" het de torenuurwerken te verzetten. Toen daarover in het avondblad van de Nieuwe Courant in Den Haag op zes april 1920 een bericht verscheen (waarin werd gesuggereerd) dat de pastoors de aanstokers van de burgerlijke ongehoorzaamheid waren), kreeg de commissaris van de koningin in Zeeland twee dagen later post van de minister van Binnenlandse Zaken. Zoekt u maar eens uit, hoe dat zit. En als er inderdaad in strijd wordt gehandeld met de wet, dan moet u zorgen voor een goede naleving ervan", schreef de minister. De commissaris van de konin-

gin schreef onmiddellijk een brief aan alle burgemeesters van de gewraakte gemeenten en de burgemeesters schreven direct een brief aan de pastoors: "U handelt in strijd met de wet. Voer de zomertijd in en zet direct uw klokken vooruit!".

Toevallig is bewaard gebleven, wat pastoor Schellart van 's-Heerenhoek aan zijn burgemeester terugschreef: Dat heb IK niet verzonnen. Mijn parochianen hebben mij daartoe aangespoord. En ik ben niet van plan om daarin verandering te brengen". De burgemeester beklagde zich weer bij de commissaris van de koningin: "Die pastoor is een speelbal van zijn parochianen. Hij schijnt zich alléén aan zijn parochianen, waarvan deels plattelandsboeren, te storen en niet aan het koninklijk besluit. Ik stel voor, dat niet-naleving strafbaar wordt gesteld". De houding van de pastoor van 's-Heerenhoek ondervond overigens veel bijval in heel Zuid-Beveland, óók in de protestantse dorpen. De starre houding van de pastoor werd uiteindelijk beloond. De man werd niet gestraft en de "ouwen tied" bleef gewoon bestaan. Tot in 1946. Toen werd de zomertijd afgeschaft.

In 1977 werd de zomertijd wederom ingevoerd, samen met de omliggende landen België, Luxemburg en Frankrijk. Duitsland en Denemarken volgden in 1978.

Niks doen is altijd fout

AED 's-Heerenhoek

De afkorting AED staat voor Automatisch Externe Defibrillator

De AED is een hulpmiddel om een hart dat defibrilleert (snelle hartslag zonder dat het hart bloed rondpompt) stop te zetten. Hierna moet het hart door reanimatie weer op gang gebracht worden.

Reanimatie is hartmassage en mond op mond beademing. De AED is een gemakkelijk te bedienen apparaat waar niemand bang voor moet zijn om dat te gebruiken. Het apparaat is voorzien van een duidelijke gebruiksaanwijzing en geeft zelf instructie. Wel moet men altijd 112 bellen voor assistentie. Deze geeft ook aanwijzingen wat men moet doen. Niks doen is altijd fout.

's-Heerenhoek bezit een aantal van deze apparaten.

Op onderstaande adressen kan je alleen terecht wanneer mensen aanwezig zijn:

- 1) Blikhoek 3 in de Jeugdhoeve.
- 2) Laustraat 1 in de huisartsenpraktijk van Ingelse/Theune. Juist bij een huisartsenpraktijk zou deze aan de buitenkant bevestigd moeten zijn ook t.a.v. de centrale ligging in het dorp.
- 3) Theresiaplein 7 in de hal naast trap en lift

Op onderstaande adressen kan je 24 uur per dag terecht:

- 1) Firma Paree, Werrilaan 8
- 2) Albert Knuit, Meriestraat 20

Bij de firma Paree in de Werrilaan hing deze net als bij de meeste bedrijven eerst binnen. De directie besloot dat iedereen er gebruik van moest kunnen maken en besloot deze aan de wegwand bij het hek te plaatsen en te verlichten opdat ieder deze goed zou kunnen vinden.

De EHBO 's-Heerenhoek heeft in 2011 zelf een AED gekocht, deze hangt in de Merietestraat 20 bij Albert Knuit. Hiervoor kregen wij van Total en Rabobank een subsidie, de rest hebben we als vereniging zelf betaald. Het apparaat wordt prima beheerd door Albert, wel moeten we als EHBO regelmatig onderhoud laten plegen en b.v. de elektroden en batterijen vernieuwen. We oefenen ongeveer 6x per jaar om getraind te blijven om de AED en de hartmassage uit te kunnen voeren. Als EHBO zijn we voorzien van een oefen-AED en een oefenpop om onze oefeningen goed te kunnen verrichten.

Ook als men niet geoefend is kan men met de AED mensenlevens redden want zoals hierboven al is geschreven niks doen is altijd fout en het is ook de bedoeling om zo snel mogelijk de behandeling te starten. Elke minuut vermindert de kans op herstel, dus hoe sneller men kan handelen hoe beter. Daar-

om is het belangrijk dat iedereen de AED durft te gebruiken. Zowel een leek als een geoefend iemand. Het is echt geen leuk werkje en ook behoorlijk zwaar, daarom heb ik bewondering voor iedereen die hier mee te maken heeft gehad. Op grond van art. 54 van het wetboek van strafrecht is iedereen verplicht bij acuut levensgevaar te helpen.

Carnaval

De carnavalstichting ziet weer terug op een leuk en gezellig carnaval met een mooie optocht. De wisselbeker is gewonnen door De Sprutjes met St. Patricks Day.

Een belangrijke zinsnede uit het jury-rapport: "Wellicht is het opgevallen, maar de optocht is anders ingedeeld. De A-wagens in blokken van 3 tot 4 wagens achter elkaar. "

Het grote voordeel is dat kleinere acts zo beter tot hun recht komen en de muziek van de grote acts niet overheersend is voor de kleinere acts en daarbij ook de showkorpsen beter tot hun recht komen.

Nieuwe viaduct bij Nieuwdorp

Uit: "Bertus Limonard vertelt", uitgegeven door de Zêêuwse Dialect Verênigieng, april 2009.

Drie Klauwen

In de Zuudkraaiertpolder lag destieds de mooie groote boer 'oeve ' Ruimzicht '. Dî weunden een groot, echt Roms 'uus 'ouwen. D 'n boer was éé 'n van de zeven geldschie-ters die à in 1873 de bouw van de nieuwe Romse kerke op 's-Heerenhoek meugelijk 'e mikt é.

Noe was 't à een stuitje bekend dat 'r op die 'oeve vremde diengers gebeurden, voorôol de errebeiers prôoten dî wè 's over. A ze in de schuure moste weze dochte ze soms dà ze een soort groote vleermuus op d 'n tas zagge zitte. Eigelijk was 'n vee te groot voe een vleermuus en d 'r wazze d 'r die dochte dat 'n in plekke van pooten, groote klauwen ôo.

A dat beest in de schuure was, ôo ze dol mie de paerden en wazze die moeilijk in te spannen. Ok in 'uus ôo ze die verhalen ok wè 'ehoare en ze ôo d 'r zelf ok wè last van. À ze 's êevens het rozen 'oedje zatte te lezen, begonne soms ineens de blinden te rammelen en soms was 't net of á t 'r éé 'n tegen de voordeur schop-ten.

De guus moste d 'r wè 's om lache à de vôoder zei: "D 'n duuvel is t 'r zeker nie mie seens. Mè vadder mikt-sen ze d 'r nie zo 'n punt van. In 1896 was den oudste zeune van dat 'uusouwen klaer mie z 'n studie en ie was priester 'ewied. Op een zon-dag ôo d 'n z 'n eerste misse op 'edroge in die nieuwe kerke op 's-Heerenhoek en tuus op d 'oeve zoue ze dî over feeste.

D 'n dosvloer was elemaal op 'epoetst. D 'r lagge zeilen tegen d 'n tas en d 'r ienge overôol sliengers. Op een paar têefels lagge blienkend-witte têefellêkens en voe de verlichti-ge wazze d 'r petrolielampen. '

t Was compleet feest! De gasten kwêeme van ôole kanten. Te voet en mie 't gerij. Buren, fermielje, goeie kennissen en vanzelf nog à wat geestelijke. De pestoor van 's-Heerenhoek zat nessen de vôoder en ze ôo mie z 'n beien een gezellig prôotje over de financiën van de kerke. Noe was 't of 'esproke da ze nie werm zouden ete. D 'r was 'ulpe ékomme en een paer dêegen ôo ze ébakke, wittebrood, krenten-brood, tulband, noem maar op. Ze ôo een paer ammen versnee en ver-scheie soorten woste en noe stoeng ôolles in de kelder klaer.

De drank stoeng à op de têefels en 't was bar gezellig. De pestoor van 's-Heerenhoek ôo à een toesprêek 'ehouwe en de vôoder ôo d 'r op g 'antwoord. Eindelienge wier 't noe tied voe 't eten.

De borden wiere op 'edroge. De têefel mooi op 'emikt. 't Zag d 'r stik feestelijk uut. En twî 'elpsters verdweene nî in de kelder om 't eten op te êelen. Ze goenge den trap of en ... dî sloeg ze de schrik om 't arte. Midden in de kelder, bovenop de têefel mie 't eten zat een ieselijk groote vleermuus. Eigelijk een soort draak mie lange vleeke en twî groote klauwen. Ie keek de misjes an mie vierige vlamme ôogen. 't Was om een 'artverlammige van te krie-gen. Eventjes stoenge de misjes stil-le, an de grond 'enêegeld. Toen sloege ze een kruus en mie een groote schreeuw vlooge ze d 'n trap op en nî de schuure. Glad in de warre konnen ze gîn van twee fesoelijk uut d 'r woorden. Ze gip-ten nî 'eesem en ze weeze mè nî d 'n kelder.

Ôok de mensen verschote d 'r van en eventjes lêeter prôoten ze ôol deur mekare. Toet à d 'n vôoder opstieng en éel 'ard riep: "Stil ôolemille, en lit de pestoor prôote."

De pestoor liet de misjes even ge-zitte, liet ze wat drienke en vroeg

toen wat à d 'r an d 'and was. Bevend en mie trêenen in d 'r ôogen vertelden ze dat 'r in de kelder een duuvel zat mie groote klauwen en vleugels "en ie ôo vier in z 'n oogten!"

Wat à de mensen dî van moeste dien-ke, wiste ze noe ok nie, mè 't was duudelijk dat 'r wat nie goed zat. "Allemaal zitten blijven en gewoon doorgaan," zei de pestoor. Sêemen mie d 'n boer stapten ie resoluut nî de kelderdeure, dee de deur open, gieng 't trapje of en olferwege stoeng 'n dî ôog in ôoge mie d 'n duuvel.

D 'r was gin twuufel meugelijk. Mie die vlamme ôogen en die stienkende êesem: 't was d 'n duuvel. Eventjes stoeng de pestoor stille mè nie zo be-nauwd, docht 'n nie lange nee. Ie sloeg een groot kruus en begon de duuvelsbezweêrige te bidden, D 'n draak brulden mie eel z 'n smoel open en ie schreeuwden op d 'n duur de groste godslasteriengen nî de pestoor. Mè die ieuw nie op mie kruusen te slêen. Eindelienge wier 't den duuvel te machtig. Ie deinsden achteruut en mie een ieselijke schreeuw verdween 'n deur 't kelderrêem. Ie most z 'n eigen nog vast 'ouwe an 't kezien en wig was t 'n!

Het feest was noe toch kepot en de gasten bin stilletjes of 'edrope. Toch vee verschrokke en eenmaal buuten toch ok nog vee benauwd. De fermielje ei dien êevend op d 'r knieën toch nog mè een rozen 'oedje éleze, mè d 'r wier nie mî an de blinden 'e rammeld.

'De Drie Klauwen' omstreeks 1890.

Op de foto staan Willem Remijn (1843-1893) en Jozina Acda (1846-1929) met hun gezin en inspan.

'De Drie Klauwen' omstreeks 1900. De klauwen rond het kelderraam zijn hier duidelijk te zien.

Toen à ze den volgenden dag buuten kwêeme, zagge ze dat 'r boven 't kelderrêem drie groote klauwen stienge dir à den duuvel z' n eigen vast 'ehouwen ôo. Lêeter è ze een schilder litte komme om mie witte verve die klauwen wig te kriegen, mè nêe een stuitje kwamme ze wee terug. De schilder is verscheie keren terug motte komme, mè 't ei nie 'e holpe, d' r bleve drie klauwen. Gin wonder dat d' oeve de nêem kreeg: " De drie klauwen " .

Het knooppunt bij Nieuwdorp krijgt de naam Drie Klauwen. De naam is voorgesteld door Heemkundige Kring De Bevelanden.

Drie Klauwen was de naam van een monumentale boerderij die in de Nieuwe West-Kraaijertpolder lag. De polder is nu grotendeels opgeslokt door het haven- en industriegebied. Op uitzondering van boerderij Landlust zijn alle historische hoeves verdwenen, zo ook de Drie Klauwen die op ongeveer een kilometer ten zuidwesten van het nieuwe knooppunt lag.

Dit is nu het terrein van Zeeland Refinery. In het advies over de naamgeving schrijft de Heemkundige Kring: De Drie Klauwen, bewoond door de

familie Remijn, ontleende zijn naam aan de drie grote witte klauwen die op de zijgevel waren geschilderd.

Deze wonderlijke afbeelding gaf aanleiding tot verschillende legendes. Het zouden de afgedankte handen zijn van rovers die aan de gevel waren

opgehangen als afschrikwekkend voor-

beeld, of afdrukken van een weerwolf. Volgens de heemkundige kring moesten de klauwen boze geesten en heksen weren.

" Niet voor niets bevonden ze zich rond de ramen van de kelder, waar de melk en de boter werden bewaard. De boterbereiding was altijd een delicate aangelegenheid, en als het bij het karnen 'niet wilde boteren', werd al gauw aan hekserij gedacht. "

50 jaar Sport

50-jarig jubileum gymvereniging Sport Staalt Spieren. 1968-2018

50 jaar gymvereniging Sport Staalt Spieren, dat konden we niet zomaar ongemerkt voorbij laten gaan. Op 16 maart hebben we daarom een speciale jubileumdag gevierd met een middagprogramma voor de huidige jeugdleden en een avondprogramma voor de volwassen leden. Het middagprogramma bestond uit een spelletjesmiddag met een groot springkussen, knutselactiviteiten en allerlei andere actieve spelletjes. Uiteraard was er eerst al even gezongen voor de jarige vereniging en was er taart en limonade. Na de spelletjes werd er gezellig met z' n allen

gegeten en de avond werd afgesloten met een spannend potje bingo. Alle kinderen gingen naar huis met een leuk cadeautje namens de gymvereniging en een leuke gadget van de Rabobank, die 's middags ook in de gymzaal aanwezig was met een leuk spel.

Het avondprogramma had naast een hapje en een drankje een "actieve twist" in de vorm van een salsa-workshop door dansschool Mi Salsa. Jong en oud kon de heupen losgooien op de swingende muziek. Ook de lachspieren werden volop getraind en uiteraard was er na afloop nog volop gelegenheid om bij te kletsen. Al met al kunnen we terugkijken op een geslaagde, feestelijke dag. Gedurende de dag hebben we ook zeker stil gestaan bij alle mensen zonder wie we dit jubileum nooit hadden kunnen vieren: alle (oud) bestuursleden en leiding die zich ooit ingezet hebben voor de vereniging. Onze trouwe leden, van jong tot oud, die iedere week weer naar de gymzaal komen om zich in het zweet te werken en de conditie op peil te houden. En natuurlijk degenen die letterlijk en figuurlijk iedere week "voor" de leden staan; de gymjuffen en instructeurs. Zonder hen geen gymvereniging. We hopen dan ook dat we nog heel lang op jullie sportiviteit kunnen rekenen en op die manier nog heel lang een bloeiende gymvereniging op het dorp kunnen behouden!

BEDANKT namens
Bestuur gymvereniging Sport Staalt Spieren
www.sportstaaltspieren.nl

D'ouwe Dôoze

We staan hier Onderantdurp schuin voor restaurant de Korenbeurs rond 1970. Waar nu 'de muur' staat was toen nog de muzikent waar soms de fanfare een optreden gaf en vele jaren de prijsuitreiking van de carnavalsoptocht plaatsvond. Links staat nog een van de errebeiersuusjes met blinden die nu voor het grootste deel verdwenen zijn.

Officieel heet deze straat Heerenstraat sinds 1969. Vanaf 1900 was het nog de Dorpstraat en voor 1900 de Voorstraat. Zo stond Herberg de Handelsbeurs (nu Walk-Inn) in 1890 aan de Voorstraat.

Uit de Goessche Courant van 14-1-1890

L I E N .

De Notaris Ph. M. DE RONDE BRESSER te *Heinkensand* zal, ten verzoeke van de origenamen van wijlen Pieterella De Jonge weduwe van Aalbrecht Rijk, in het

openbaar verkoopen :
op **Maandag 27 Januari 1890,**
des voormiddags 10 uren, te 's-Heerenhoek, in het te verkoopen perceel,

een zeer ruim Woonhuis
met Erf en Schuur,
ZIJNDE
HERBERG met Vergunning en LOGEMENT,
genaamd „de Handelsbeurs”, staande en gelegen te 's-Heerenhoek, op het dorp, aan de Voorstraat, kadaster bekend sectie A no. 313, groot 5 Aren, waarin gedurende vele jaren herberg en logement is uitgeoefend en de wekelijkse Marktdag wordt gehouden,

en op **Woensdag 29 Januari 1890,**
des voormiddags 10 uren, te 's-Heerenhoek, in voormelde herberg,

een compleeten Herberg- en Logementsinventaris.

Over errebeiersuusjes gesproken. Hier een kaart uit 1903 van Singeldijk A148 waar burgemeester Timans tot aan zijn dood, 100 jaar geleden, op april 1918 in gewoond heeft.

Het huis stond op de hoek van de huidige Burgemeester Timansweg en de 'Nieuwe wijk', de Burgemeester van Horsighstraat. Timans was onze burgemeester van 1892 tot 1918.

** De ondergeteekende betuigt zijnen hartelijken dank aan allen, die dezer dagen bewijzen van belangstelling hebben getoond, en in het bijzonder aan de feestcommissie en ingezetenen van 's-Heerenhoek voor de zeer vele en door mij zeer gewaardeerde bewijzen daarvan, op 29 dezer ondervonden ter gelegenheid zijner installatie als Burgemeester.

J. G. P. TIMANS,
Burgemeester.
's-Heerenhoek, 30 December 1891.

Uit de Goessche Courant van 2-1-1892

Gratis voor de liefhebber diverse jaargangen van de tijdschriften Natuur & Techniek, National Geographic, Kijk en Quest.

J.B.A. van Dijk tel. 351802

De krant wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van de vrienden van D'n Oek van 't Pak'uus:

Paree BV Elektro Telecom, Timmerfabriek De Mol, Zeeland Refinery, BPG de Jonge, EPZ, Groentespecialist De Bruine, Hairstyling Rentmeester, Frank van Craenenbroeck, Welkoop, Aziatische specialiteitenrestaurant Nieuw Paradijs, Cafeteria Paradijs, Korenbeurs Culinair en Laurentius en Marco's Bakhuijs (NIEUWE VRIEND !). Wilt u D 'n Oek van 't Pak 'uus ook steunen?

*Voor (tenminste) € 115 bent u Vriend van D 'n Oek van 't Pak 'uus. Uw vriendschap is ons goud waard. Stort nu direct uw gift op rekeningnr: NL60RABO 034 60 06 414. **Meteen doen!***

ZEELAND REFINERY

Openingstijden:

ma t/m do 16-20 uur
vr 14-23 uur
za + zo 11-23 uur

De Groente-

specialist:

06 -51109969

Aziatische specialiteitenrestaurant
'Nieuw Paradijs' (tel. 0113-352769) en Cafeteria **'Paradijs'**
(tel. 0113-350101)

Borssele Overstapel 35
woensdag 07.30u - 13.00u
zaterdag 07.30u - 14.30u

's-Heerenhoek Marktstraat 3
maandag 08.00u - 12.30u
donderdag 08.00u - 12.30u
vrijdag 08.00u - 12.30u
zaterdag 08.00u - 12.30u

Bestel nu ook
BROOD & BANKET
online in onze
webshop
www.marcosbakhuijs.nl
OP BESTELLING?
bel 0113-350198
mail info@marcosbakhuijs.nl
Onze producten zijn ook verkrijgbaar bij Albert Jan Krifgen

alleen op de 2e wip kunnen schieten. We hebben afgelopen najaar vergaderd en we hebben besloten om, indien mogelijk, de 1e wip te verplaatsen.

Om één en ander te kunnen realiseren moesten er bomen en bossen worden geroid. Gelukkig kregen we daarin alle medewerking van de gemeente Borsele. De gemeente heeft een rooi- en plantplan gemaakt en wij zijn daarmee akkoord gegaan. De betreffende bomen en bossen zijn inmiddels geroid en er zijn boompjes verplaatst. In een later stadium worden er nog meer bomen ingeplant.

De vergunningaanvraag voor het verplaatsen van de stenge is in voorbereiding en we hopen in april te kunnen starten met de werkzaamheden. Hiernaast het mailtje van de gemeente richting dorpsraad.

Beste Dorpsraad,

Binnenkort willen wij een deel van het bos langs de schutterswei rooien. De schuttersvereniging in 's-Heerenhoek heeft aan ons gevraagd of een stengemast verplaatst kon worden.

Er komen namelijk regelmatig pijlen terecht op het dak van de naast gelegen woning. Onlangs is nog een zonnecel beschadigd. Om verdere schade te voorkomen hebben wij aangegeven aan de verplaatsing mee te willen werken.

De mast wordt door de schuttersvereniging dit voorjaar naar de zuidzijde van de weide verplaatst.

Hierdoor moet een deel van het bosvak gekapt worden. De buitenste randen van het bosvak worden wel in stand gehouden.

Het bos wordt gecompenseerd door dit najaar op de oude lokatie van de mast een bomenweide (beuken) aan te leggen.

De planning is om eind januari/februari de rooiwerkzaamheden uit te voeren."

Stenge

NIEUWS: Verplaatsen van een stenge, een staande wip van 25 m. hoog, van de Verenigde Handboogschutterssociëteiten van 's-Heerenhoek:

Afgelopen zomer is er tijdens een schieting, het waaide erg hard, een pijl vanuit de 1^e wip (stenge) op de zonnepanelen van de fam. Smits gevallen, met schade tot gevolg.

Om verdere schade en ongelukken te voorkomen hebben we de rest van het seizoen noodgedwongen

Rinus Verdonk

Agenda

We vragen iedereen activiteiten te melden die de komende maanden in 's-Heerenhoek plaatsvinden.

U kunt de activiteiten mailen naar de redactie:

rentmeester-Fr@kpnplanet.nl

Koenkelpot

Zaterdag 14 april organiseren de leden van Carnavals Stichting de Koenkelpot weer de jaarlijkse rommelmarkt. Vanaf 13:00u bent u van harte welkom om al het moois te bewonderen en natuurlijk aan te kopen! De meest spectaculaire items gaan per opbod weg via onze veilingmeester op de trap van de bierdulle, dus wees op tijd!

Vrijdagavond 13 april zullen we bij u langs komen voor het ophalen van al uw verborgen schatten. Liefst waar mogelijk alles handzaam verpakken voor u het aan de straat zet.

KBO/soos

27 maart themamiddag gebruik Sprinter, fotoreportage div. activiteiten en bingo

3 april bingo

24 april jaarvergadering

1 mei bingo

15 mei voorjaarsreis Scheveningen en Den Haag met o.a. een bezoek aan de Tweede Kamer

Zonnebloem

19 april Gezellige middag in de Jeugdhoeve.

Welpen Sint Bavo

28 maart Paasjacht

30 april en 1 mei Heitje voor een Karweitje

Schielingen op de staande wip:

Alle schieting beginnen, tenzij anders vermeld om 13.30 uur.

Zondag 29 april

Maandag 21 mei, 2^e Pinksterdag: Koningsschieting, 14.30 uur

Zondag 27 mei, 1e selectieschieting

Zaterdag 16 juni, Openingschieting van de verplaatste wip, met gratis prijzen.

Zondag 1 juli

Zondag 29 juli, blokschieting 10.30 uur en middagschieting

Zaterdag 11 augustus Zondag 29 september, met gratis bloemen

UITGELICHT

We lichten één of meerdere evenementen uit de agenda waar we meer informatie van ontvangen hebben.

Vierdaagse 's-Heerenhoek

Op dinsdag 22 mei gaat de 's Heerenhoekse Wandel-vierdaagse weer van start.

Wederom is de school samen met enkele dorpsverenigingen (welpen, gymnastiek en voetbal) aan de slag gegaan om de Wandel-vierdaagse als evenement voor 's-Heerenhoek te organiseren. Dit natuurlijk ook mede dankzij onze sponsors en vrijwilligers.

Geniet tijdens deze dagen van een gezellige sportieve wandeling rondom het dorp.

Net als voorgaande edities kan er weer gekozen worden uit een route van 5 of 10 kilometer met als vertrekpunt en inschrijving de voetbal-

kantine, inschrijving vanaf 18.00 uur. Deelname is gratis en wordt mede mogelijk gemaakt door sponsors en vrijwillige bijdragen.

We zullen weer alles in het werk stellen om de Wandelvierdaagse succesvol te laten verlopen en we hopen u te mogen begroeten op één, meerdere of liefst alle avonden van de vierdaagse.

Omloop van Borsele

Wielerscomité 's-Heerenhoek organiseert in 2018 voor de 35e keer de EPZ Omloop van Borsele. Deze editie is volledig internationaal gericht.

Dit evenement vindt plaats op 20, 21 en 22 april in de Gemeente Borsele, start en finish te

's-Heerenhoek.

Het deelnemersveld bestaat uit:

Elite Vrouwen UCI 1.1

Junior Vrouwen UCI 2N.Cup

Junior Heren UCI 1.1

ID Renners Topcompetitie

Er verschijnen zo'n 550 rensters aan de start uit meer dan 20 verschillende landen uit de hele wereld. Voor Junior-Vrouwen is dit een unieke driedaagse koers in Europa. Bij Elite vrouwen verschijnt de wereldtop met voormalige en toekomstige Nationale-, Wereld- en Olympisch kampioenen.

Voor meer informatie:

<http://www.wielerscomite-sheerenhoek.nl/>

